

Försvarsminister Karin Enström

Hektiskt arbete med proposition till våren

Exakt position på landets hjärtstartare

Nu kan alla som registrerat en hjärtstartare själv uppdatera informationen om var den finns. Det gör att även positionsbestämningen blir mer exakt. Detta öppnar upp för koppling till larmcentraler.

Den nya tekniska lösningen innebär att den som registrerat en hjärtstartare nu själv kan uppdatera och validera informationen. Dessutom kommer en förfrågan om uppdatering att gå ut minst en gång per år. På så vis kvalitetssäkras informationen. Tekniklösningen gör det nu också möjligt att framöver koppla samman hjärtstartarregistret med Sveriges larmcentraler. Tanken är att information om närmaste hjärtstartare ska visas direkt på larmcentralernas kartor vid ett larm. Det blir också möjligt att visa närmaste hjärtstartare i andra digitala miljöer som kommunkartor eller via appar i smartphones. Ett försöksprojekt pågår just nu med SOS Alarm över Stockholms län. Larmoperatörerna får upp alla hjärtstartare i närheten av ett larm.

Bakom Sveriges hjärtstartarregister står Civilförsvarsförbundet och Svenska Rådet för Hjärt-lungräddning. Konsultföretaget Decerno har byggt det nya systemet. Varje år drabbas cirka 10.000 personer av plötsligt hjärtstopp utanför sjukhus i Sverige. Det är viktigt att hjälp snabbt kan sättas

Margareta Lundén, som började sin karriär på SOS Alarm för tolv år sedan som larmoperatör med sjuksköterskekompetens, är engagerad i försöksprojektet, som startade i maj över Stockholms län, med direktkoppling mellan Sveriges hjärtstartarregister och SOS Alarm. Här SOS testanläggning.

in. För varje minut utan hjärt- och lungräddning efter ett hjärtstopp minskar överlevnadshansen med tio procent. Ofta anländer en ambulans alltför sent i akut läge och därför kan det vara avgörande var hjärtstartarna finns.

– Med hjärtstartarregistret ger vi alla en möjlighet att rädda liv, säger Anders M. Johansson, generalsekreterare, Civilförsvarsförbundet.

Idag finns över 8.000 hjärtstartare i registret. Ökningstakten senaste året var ungefär 2.500 på årsbasis.

□

Text och foto: Anders J Andersson

Några av de personer som varit delaktiga i utvecklingen av Sveriges hjärtstartarregister. I maj gavs möjlighet att på plats nere i berget i centrala Stockholm se hur kopplingen mellan registret och SOS Alarm fungerar i praktiken.

Norra länken under Nationalstadsparken, "Vassen". På väggarna foton tagna i området av Mattias Klum. Foto: Anders J Andersson

Sprinklersystem i Norra länken i Stockholm

Vintern 2014/2015, ett år innan beräknat och efter 1.000 trafikomläggningar, öppnar ett av norra Europas största vägtunnelprojekt, Norra länken. Hela tunneln utrustas med sprinklersystem. Det kommer att vara max 150 meter mellan varje nödutgång. Teknisk utrustning, som 400 kameror och även detektorer, kommer att slå larm om någon går i tunnarna eller kör mot trafikriktningen. Trafikinformationen kommer att vara på både svenska och engelska. □

Gräv inte ned din dyrbara skatt

I kvällstidningen **Expressen** fanns nyligen en artikel om en förmögen man som tänkte gräva ned sin dyrbaraste och mest exklusiva bil i sin trädgård.

Mannen, 62-åriga brasilianaren Chiquinho Scarpa, sa i en tv-show att han inspirerats av de egyptiska faraonerna som lät begrava sig med sina käraste ägodelar.

Därför skulle hans favoritbil, en Bentley, få en plats i hans trädgård och det redan när mannen levde.

Dagens för tilldragelsen kom och inbjudna journalister fick bevittna när bilen sakta började köras ned i den stora grop som grävts i gräsmattan. Plötsligt satte Scarpa stopp för det hela och bjöd in journalister till sitt hus där han höll presskonferens. Bland annat sa han att folk hade kallat honom för galen och att det var absurd och ett slöseri med resurser

att begrava en i allt fullt fungerande bil. Sedan lade han till att det är lika absurd att människor begravs med organ som är mycket mer värda än en bil. Organ som kunde komma till nytta för de som har en chans att överleva med organtransplantation.

"Säg till alla i din familj, ni kan rädda liv", sa Scarpa till brasilianska Globo.

Alla har samma möjlighet att ta ställning och hjälpa en medmänniska i ett svårt läge.

En som vet vad det innebär är nu åttaårige Gustav Eriksson, som älskar att spela fotboll. Hade det inte varit för organdonationen hade det kanske inte blivit så mycket bollspel.

Läs mer om honom och hur du tar ställning för organdonation på www.livsviktigt.se

*Anders J Andersson
Kommunikationsansvarig*

Hjärtstartarregistret utvecklat

2

Sveriges hjärtstartarregister har fått ny teknik som gör det möjligt att visa exakt position på registrerade hjärtstartare.

Försvarsminister Enström

4

Sverige är inte likt i allt med Norge men har saker att lära från 22 juli-händelserna. Resurserna måste finna varandra.

Gemensam FRG i Bergslagen

8

Sex kommuner har gått samman och bildat en gemensam FRG. Just nu pågår rekrytering till gruppen.

Föreningsdag i Sölvesborg

10

Civilförsvarsförbundet Sölvesborg ordnade familjemässa för att öka kunskapen om närsamhället.

Nya på Civilförsvarsförbundet

12

Tre personer har på kort tid anställts till Civilförsvarsförbundets kansli i Solna. Läs mer och bekanta dig med de nya.

NYTT I KORTHET

Premiär för gemensam brandvarnardag

I år uppmärksammar de nordiska länderna gemensamt den 1 december som brandvarnardag. Det är första gången man gör detta samma dag. □

Eldstäder vanligaste brandorsaken i hus

De flesta svenskar skulle gissa på kvarglömda ljus men i själva verket är det i eldstaden som de flesta husbränder startar. Det visar statistik som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, har tagit fram.

De flesta eldstadsbränderna sker på landsbygden. Av de 3.000 husbränder som inträffar varje år kan ungefär 1.300 härledas från eldstäder eller 43 procent.

- Våra undersökningar visar att kunskapen är låg om att det är i eldstaden, inte ljuslyktan, som de allra flesta bränder uppstår.

Och med rätt kunskap skulle många omfattande bränder aldrig uppstå, säger Peter Nord, handläggare för sotningsfrågor på Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Den nya statistiken är baserad på andelen eldstadsrelaterade

bränder i småhus under 2008-2012. Allra störst andel har Gotland (65 %), följt av Dalarna (56 %), Kalmar (55 %) och Värmland (54 %). I storstäderna är bränder i eldstäder inte ett lika stort problem. □

Utökad uppdrag från MSB för FRG

MSB har gett frivilliga försvarsorganisationer möjlighet att söka medel som inte utnyttjats. Civilförsvarsförbundet sökte extra uppdrag för 1,73 miljoner kronor och beviljades 1,51 miljoner kronor i uppdragsmedel.

Myndigheten beslut innebär utbildning av 125 ytterligare personer inom krisberedskapen. Det gäller ansvariga och ledare. Utöver detta har en revidering av 30-minutersmetoden beviljats samt en observatörsresa till USA. Den senare för att lära av erfarenheterna från orkanen Sandy förra året. □

Inger Johnson har avlidit

Ledamoten i valberedningen, Inger Johnson, har efter en tids sjukdom avlidit. Inger blev 73 år. □

Civilförsvarsförbundet
www.civil.se

Civilförsvarsförbundet är en medborgarrörelse vars mål är att förebygga otrygghet i samhället. Det gör vi genom hjälpinsatser, utbildning av barn och vuxna, information samt opinionsbildning.

CIVIL ges ut av Civilförsvarsförbundet **Ansvarig utgivare:** Anders M. Johansson

Postadress: Box 2034, 169 02 Solna **Telefon:** 08-629 63 60 (växel) **www.civil.se**

Adressändring: www.civil.se > logga in > hemsida > registrera (användare) eller mejla info@civil.se alternativt skicka adressändring per post till kansliet i Solna

Prenumeration: 200 kr (ett år). Beställ på info@civil.se eller per post. Plusgiro 15 23 20-8

Gåvor: Plusgiro 90 02 87-4 eller bankgiro 900-2874. Mer om gåvor hittar du på www.civil.se/gava

Redaktör/produktion: Anders J Andersson E-post: aja@civil.se Tel 08-629 63 70

Reporter/produktion: Malin Håkansson, E-post: malin.hakansson@civil.se Tel 08-629 63 79

Annons: annons@civil.se **Tryck:** Lenanders Grafiska, Kalmar, september 2013

Omslagsbild: Försvarsminister Karin Enström. Foto: Anders J Andersson

Tidningen Civil får citeras om källan anges. För insänt, ej beställt material, ansvarar inte redaktionen. Vi förbehåller oss rätten att redigera och stryka i alla texter. All redaktionell text lagras i digital form och kan komma att återanvändas. I tidningens tävlingar svarar vinnaren själv för eventuell vinstskatt.

Karin Enström i försvarsministerns sammanträdesrum. Här tas bland annat utländska gäster emot.

Krishanteringssystemet under lupp

Till våren kommer regeringens utlovade proposition om samhällets krishanteringssystem. Karin Enström ser en styrka i det svenska systemet men också många förbättringsmöjligheter.

🏠 Porten till försvarsdepartementet är oansenlig och inget som man lägger märke till, egentligen en bakdörr. Men väl inne i byggnaden märks lite av den prakt som gavs huset när det en gång uppfördes som bankpalats till den bank som i dag är SEB.

På vägen in till försvarsministern passerar jag fotografier på företädarna. På en rad sitter de tre senaste ordinarie uppsatta bredvid varandra: Leni Björklund, Mikael Odenberg och Sten Tolgfors.

I försvarsministerns sammanträdesrum tas bland annat de utländska gästerna emot. Men idag är det alltså Civilförsvarförbundets medlemstidning Civil som beviljats audiens hos statsrådet.

Försvarsminister Karin Enström kommer in via en sidodörr från sitt arbetsrum. Med sig har hon sin politiskt sakkunnige, Peter Linder.

En ny årskull varje år

Varje år tillkommer en årskull om cirka 100.000 ungdomar i Sverige. En del av dessa fick sig tidigare kunskap till livs genom värnplikten eller Civilförsvarförbundets självskyddskurser i skolan. Ingen av dessa vägar är längre öppna. Första frågan till försvarsministern är därför hur dessa ungdomar ska nås med kunskaper i krisberedskap.

Karin Enström börjar med att hänvisa till sina tre prioriteringar som försvarsminister (se faktarutan). Samtidigt konstaterar hon att samhället de senaste tio åren har blivit bättre, inte minst efter tsunamin i Thailand och stormen Gudrun.

– Men samtidigt kan jag se många områden där vi fortfarande kan bli bättre, säger Karin Enström. Och det kan man inte göra när väl

krisen har inträffat utan det är en succesiv uppbyggnad. Jag ser allt ifrån skolans roll, den måste kunna användas bättre så att man får en grundläggande utbildning även i skolan, och jag ser inte minst frivilligorganisationerna. Till exempel den organisation som du arbetar för, med en väldigt hög kompetens inom olika områden inom krisberedskapen, och dess roll att vara med och bidra på olika sätt.

Hon nämner även att den enskilda familjen har ett eget ansvar och att utöver skolan så har även barnomsorg, kommun, landsting, myndigheter, politiken och frivilligorganisationer ett ansvar.

– Detta måste finnas med som en naturlig del i att bli vuxen, säger Karin Enström.

Vad har man som enskild för ansvar i en krissituation?

– Om vi börjar i änden ansvarsprincipen, som vi har som princip för företag, myndigheter och organisationer, så kan man säga att den även omfattar den enskilde. Jag tycker att vi skulle kunna bli tydligare med att säga att även den enskilde har ett ansvar. I en lugn situation, finns det mycket service som är tillgänglig för alla men i en krissituation gäller det att se till att de som verkligen behöver den får den, sjuka och gamla som behöver mer tillsyn.

Tydliga krav på den enskilde

– Vissa länder är tydliga och har nästan program som säger att ”du ska klara dig i tre dygn” eller ”du ska klara dig i två dygn”, och det tycker jag är intressant. Jag vet att MSB, men även flera organisationer, tittar lite på sådana olika varianter. Så i vårt arbete, inte minst här på departementet, har vi tankegångar kring det. Kan vi bli tydligare och kan man skapa bättre förutsättningar för att den enskilde ska kunna ta ett större ansvar?

På Folk och Försvars konferens i Sälen i januari sa du i ditt tal att du vill stärka samhällets robusthet. Vad har du för idéer för att förverkliga den visionen?

– Det är bland annat det som vi håller på att arbeta med inför den proposition som vi hoppas kunna lämna. Det blir en kombination av en skrivelse och en proposition, som det ser ut nu, i vår. Men det man kan se är att vi har en väl utbyggd krisberedskap. Samhället förfogar sammanlagt över många resurser men vi kan fortfarande se att samverkan och övning skulle kunna utvecklas.

Resurserna fann inte varandra

Försvarsministern lyfter fram terrorattentaten 22 juli 2011 i Norge. – Där säger utvärderingarna att ”ja detta är historien om resurser som inte fann varandra”. Om vi har många resurser men om de inte kan mötas då blir det inte effektivt. Jag tror också att vi kan bli tydligare när det gäller privata aktörers ansvar eftersom det idag är en hel del samhällsviktig verksamhet som är helt beroende av privata leverantörer. Det gäller att väva in dem i det här nätet av samverkanssamarbete.

Du sa också att du vill dra värn om de enskilda som står utanför olika organisationer. Inbegrips de i detta?

– I allra högsta grad. Som sagt det finns resurser, det finns många som har kompetens och ett överskott av kunskap att bidra med. Men även resurser att hjälpa till. Vi vet att när det händer stora saker så behövs ibland det vi kallar, kanske lite orespektfullt, händer och fötter. Det är kombinationen av en kompetens, att kunna leda ett arbete, att vara med i en stab för att förbereda olika insatser eller att kunna göra ett väldigt konkret arbete. Till exempel att tankbilen kommer dit den ska eller koppla det som behöver kopplas om, eller vad det nu kan vara. Vi behöver människor som har tänkt igenom före vad som kan inträffa och hur man ska agera.

Du var inne på propositionen?

– Vi kommer inte att hinna färdigt

Fortsättning på nästa sida

Försvarsminister Karin Enström här med sin politiskt sakkunnige, Peter Linder. Huset, där departementet ryms, byggdes 1914 som bankpalats till den bank som idag är SEB. Under några år på 1600-talet (1602-1635), när Norra förstaden, Norrmalm, var egen stad, låg här dess administrativa centrum.

till hösten. Det blir en proposition det är planen.

Men det blir en skrivelse också så du?

– Vi har sagt att det ska bli en proposition.

Karin Enström återkommer sedan till att Norge har ett lite annat sätt att organisera sig men att det också finns likheter.

– Vi ska dra erfarenheter utifrån det som är applicerbart på vår organisation. Hur kan vi bli bättre på att få de olika resurserna att nå varandra snabbt när det inträffar någonting? Sedan är det så, om jag får uttrycka det så, att nästa katastrof eller stora olycka förmodligen ser annorlunda ut än den senaste.

Har den svenska regeringen gjort sin hemläxa för att klara nya kriser?

– Inte minst sedan tsunamin i Thailand och stormen Gudrun och som ett resultat av det som hände tidigare med 11 september och utflödet av det så är det ett antal åtgärder som har vidtagits som har förändrat och förbättrat, vill jag verkligen hävda, vår förmåga.

Ett Norden utan gränser

Försvarsministern lyfter fram att förutom krishanteringskansliet i regeringskansliet så har MSB inrättats för att ha den samordnade rollen för hela samhällets krisberedskap.

– Sedan har vi också förbättrat alla myndigheters beredskap och regeringskansliets beredskap med tjänsteman i beredskap, TIB, att det finns någon som svarar. I varje myndighet finns det en ledningsor-

ganisation som ska kunna träda in snabbt. Sedan har vi också stärkt samverkan i krishantering i Norden genom Haga-samarbetet, som handlar om krisberedskap och räddningstjänst i ett bredare perspektiv. Målsättningen är ett Norden utan gränser för krisberedskapen och att kunna hjälpa varandra.

Karin Enström berättar att utvecklingen i EU går åt samma håll där medlemsländerna lovat hjälpa varandra vid kriser och katastrofer. Kommissionen har påbörjat ett arbete med allt från översvämningdirektiv till att göra risk- och sårbarhetsanalyser.

– EU har också en särskild kommissionär, Kristalina Georgieva, med ansvar för internationellt samarbete, humanitärt bistånd

och krishantering. Det som diskuteras just nu är om det behövs särskilda finansieringsmekanismer för att hjälpa ett land, om det behövs särskilda centrala lager för visst materiel, pumpar, brandbekämpningsflyg och sådana saker. Slutligen nämner hon inrättandet av fyra regionala staber inom Försvarsmakten vars uppgifter är att samverka med övriga aktörer i regionen och med länsstyrelser och kommuner.

Bra att utnyttja kompetensen

– Vi har också blivit bättre på att öva. Det tror jag är en nyckelaspekt, det är bra att prata om det men man måste också öva och prova.

2010 beslutade regeringen om sex vägledande principer för det civila samhället. En av dem är självständighet för frivilligrörelsen. Tycker du att detta är relevant även för frivilliga försvarsorganisationer?

– Det ser jag som en självklarhet. Att inte nyttja den kraften, energin och kreativiteten vore dumt. Sedan måste politiken ta ställning till om vilka delar av det här är vi beredda att bidra med av offentliga medel. Men jag tror att det är bra att utnyttja kompetensen och kreativiteten som finns ute i organisationerna.

Men inte i samband med offentliga medel?

– Därmed inte sagt att man automatiskt kan få bidrag utan det måste självklart prövas och göras en avvägning inom ramen för de uppdrag, som till exempel MSB och Försvarsmakten har, med uppgiften att stå för fördelningen till organisationerna.

Ser du att frivilliga försvarsorga-

nisationer själva kan komma med förslag på lösningar för konstaterade behov i samhället? Eller ska de invänta MSB och Försvarsmakten innan de tar egna initiativ?

– Det är klart att man måste välkomna idéer och förslag, det bidrar till att lösa saker och ting. Men sedan är det klart, som alltid i alla processer om förändringar i lagstiftning, ansvarsförhållanden eller det som kostar pengar, att det måste in i den politiska processen. Men som input är det ju väldigt värdefullt.

Idéarbete men sedan om det realiserar?

– En organisation kan välja att, och det vet jag att många gör, om man inte kan få det att rymmas inom det man kan få offentliga medel för, söka lösa det på andra sätt eller använda medlemsavgifter eller insamlade medel därför att man tycker att det är så angeläget. Det är ju också en frihet att själv kunna styra över sin verksamhet än att, som du säger, sitta och vänta.

Framtidsvision för frivilligheten

Vad är din framtidsvision för oss frivilliga försvarsorganisationer?

Hur ser du på vår roll i det framtida Sverige?

– Jag ser att er roll kommer att bli ännu viktigare därför att här finns ett engagemang och en kunskap som Sverige behöver.

Försvarsministern säger att kontaktytan mellan det militära och det civila försvaret är begränsad idag och att frivilligorganisationerna har en uppgift för att skapa intresse för krisberedskap och civilt eller militärt försvar.

– Och då menar jag inte bara som

en rekryteringsmöjlighet utan även att kunna sprida kunskap, säger hon.

Tror du att de problem som redovisats med försvarsmaktens ekonomi och personalförsörjning kan dra uppmärksamhet från andra hot och risker i samhället?

– Det är viktigt att, och det är min andra prioritering, att vi ska kunna genomföra försvarsreformen eftersom syftet med den är att vi ska stärka vår försvarsförmåga. Vi ser att mycket går bra men det är också sådant som vi vill förstärka. Det är bland annat därför vill vi tillföra 1,4 miljarder kronor de kommande fyra åren just för rekrytering, utbildning och övningsverksamhet för våra soldater och sjömän.

Förlorade viktiga delar

Men det slår inte undan benen för något annat?

– Så ser vi det inte utan vi måste kunna hålla flera mål framme. Och vi har också givit ett uppdrag till MSB att starta den civila försvarsplaneringen. När vi lämnade det gamla totalförsvaret så tror jag att vi förlorade några viktiga delar. Det är dags att se över hur ett civilt försvar i modern tappning kan se ut, hur organiserar vi oss på bästa sätt och hur förbereder vi detta?

Innan vi skiljs åt säger försvarsministern att hon är glad över inbjudan att hålla ett anförande på Civilförsvarsförbundets föbundsstämma i oktober.

– Jag hoppas på stor uppslutning på stämman, säger Karin Enström. □

Text och foto: Anders J Andersson

Försvarsminister Karin Enström

Född 1966, uppvuxen i Enköping och Torsåkra.

Gift och har tre barn. Bor i Vaxholm utanför Stockholm.

Gillar att träna i grupp och att cykla. Har cyklat en gång till och från jobbet på försvarsdepartementet, det blir cirka sex mil totalt.

Utbildad vid Marinens officershögskola i Karlskrona samt Marinens krigshögskola i Berga (Haninge) respektive Näsby Park (Täby).

Exempel på tidigare uppdrag: Ordförande i Utrikesutskottet, ordförande i riksdagens delegation till Natos parlamentariska församling, ledamot i Utrikesnämnden, ledamot i Krigsdelegationen, ordförande i Försvarsberedningen, ordförande i kommunfullmäktige Vaxholm, suppleant i socialförsäkringsutskottet, suppleant i justitieutskottet, tjänstgöring i Försvarsmakten (KA1/Amf1), Vaxholm, politiskt sakkunnig Näringsdepartementet, generalsekreterare i Moderata ungdomsförbundet, MUF.

Försvarsminister sedan 2012.

Prioriteringar:

- Att stärka samhällets robusthet och vår samlade förmåga att hantera kriser
- Att genomföra försvarsreformen
- Att förbereda för ett nytt försvarspolitiskt inriktningsbeslut 2015.

Karin Enström finns med på Instagram (en tjänst för fotodelning och ett socialt nätverk): "För att förstå vad barnen gör så måste jag finnas med där."

Från vänster: Mats Johansson, säkerhetssamordnare Karlskoga, Anders Nilsson, förbundschef Bergslagens räddningstjänst, BRT, Michael Björklund, säkerhetssamordnare Filipstad, Per Modin, ställföreträdande räddningschef BRT, Christer Svahn, ordförande Värmlands distrikt, Pekka Kaukonen, verksamhetsledare i Örebro- och Värmlandsdistrikten, Thorsten Schnaars, krisberedskaps- och säkerhetsansvarig Hällefors. Foto: Laila Sandberg

”Det här är en framtidsmodell”

I Bergslagen har sex kommuner gått samman och bildat en gemensam Frivillig Resursgrupp, FRG. Flertalet av kommunerna hade ingen FRG sedan tidigare.

🇸🇪 – Det känns så rätt att det är värt att prova, säger Anders Nilsson, förbundschef på Bergslagens räddningstjänst, BRT, om en gemensam FRG. De sex kommunerna har redan ett samarbete om räddningstjänst trots att de ligger i två olika län; Värmlands län och Örebro län. Kommunerna är väldigt olika stora, med Karlskogas knappt 30.000 invånare mot dryga 4.000 i Storfors, vilket gör behov och resurser olika.

En gemensam avsiktsförklaring undertecknades tidigare i år. – Det viktiga med avsiktsförklaringen var att vi fick fram gemensamma mål och formulerade olika åtaganden.

Eftersom de flesta av kommunerna, som ingår i samarbetet, inte har någon egen FRG sedan tidigare, så är rekryteringarna högsta prioritet nu i höst. Man har tagit fram en gemensam annons för publicering och Civildövsförbundets lokalföreningar kommer att rekrytera i sina hemtrakter. I september och oktober genomförs fem informationstillfällen i kommunerna. Nästa år sätter utbildningarna igång.

Målinriktat arbete

För verksamhetsledaren i Örebro län och Värmlands län, Pekka Kaukonen, började arbetet när FRG startades upp i Sverige för nio år sedan. Långsamt har han presenterat och arbetat in konceptet hos de sex kommunerna; Filipstad, Storfors, Karlskoga, Degerfors, Hällefors och Kristinehamn.

– Kommunerna är försiktiga, de vill inte hoppa i vilken galen tunna som helst, förstås, säger han. De vill ha reda på fakta, och jag vet att de även kollat med MSB (Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap) för mer fakta.

Och det lönade sig att ha tålamod. Efter ett möte mellan honom, Christer Svahn, distriktsordförande i Värmland, och Anders Nilsson 2012, tog det fart. Förbundschefen på BRT berättade då om samarbetet mellan sex olika kommuner som ingår i BRT:s täckningsområde, och sedan kontaktades kommunerna med idén om en gemensam FRG.

– Så i juni 2012 startade vi en arbetsgrupp med mig, ordföranden för Värmlandsdistriktet samt kommunerna som valt ut tre representanter, och så Anders Nilsson, berättar Pekka.

Och ett antal möten senare skrevs avtalet med avsiktsförklaring på i april i år.

Helt unikt är även att man ska ha två grupper. En större där man vill ha tillgång till runt 50 personer, och så en lite mindre med högre fysiska krav på sig som testas och väljs ut av Bergslagens räddningstjänst.

– Kompetensprofilen innebär lite fysiska krav, lite åldersrelaterat, och det handlar litegrann om status också. För att bli godkänd som resursperson ska man klara av vistelse i skog och terräng, och sen allmänna krav om körkort, språkkunskaper och organisatorisk förmåga, berättar Anders Nilsson.

Testerna kommer börja utföras

i november. Anders Nilsson tror att både samarbetet och specialgruppen kan bli en stor tillgång.

Skulle bli själagläd

– På det här sättet kan de olika grupperna komplettera varann utifrån vad man är specialiserad på och intresserad av. Det kan handla om allt från specialfordon och värmekameror till kartkunskaper, säger Anders Nilsson.

Han är noga med att poängtera att det för dem handlar om att komplettera resurser, och han ser det inte för omöjligt att man även kan komma att rekrytera deltidsbrandmän bland gruppen med högre fysiska krav.

Pekka Kaukonen tror heller inte att det kommer att bli några problem att rekrytera folk.

– Det borde ligga i samhällsmedborgarnas intresse, säger han. Det är en fin utbildning som inte kostar något. Jag skulle själv bli själagläd om jag vore, så att säga, vanlig medborgare och fick en sådan här utbildning.

– Jag tror att det här är den framkomliga vägen för mindre kommuner, säger Pekka Kaukonen. Små kommuner orkar inte hela konceptet med FRG-ansvariga, FRG-ledare och så vidare. Det här är en framtidsmodell. □

Text: Malin Håkansson

Säkerhetsansvarigas syn på en gemensam resursgrupp

Thorsten Schnaars, säkerhetsansvarig Hällefors kommun:

– Vi är en liten kommun och blir det kris så räcker inte våra resurser. Då behöver vi hjälp av våra grannkommuner för att täcka upp och hjälpas åt. Reglerna var även otydliga och olika mellan kommunerna tidigare.

– Många gånger har man upplevt att det är personer som inte har fysiken, så att det nu ska finnas en sådan grupp tyckte vi allihop var jättebra.

Anders Åström, säkerhetssamordnare i Kristinehamns kommun

– Vi tror att när man samlar kompetenserna så får man tillgång till flera. Man har ju olika former av resurser i olika kommuner. I Hällefors har jag för mig att man har fordon som inte vi har och då kan man ju samutnyttja. Kommunerna har inte samma personella resurser som förr i tiden längre.

Andreas Persson, säkerhetssamordnare Degerfors kommun:

– Det finns idag inte mycket ”bra att ha resurser” inom olika myndigheter, kommuner eller organisationer. Mot denna bakgrund är behovet av FRG stort, i händelse av att det skulle uppstå en eller flera onormala händelser där det behövs extra personal. Vetskapen om andras förmågor gör att planeringen av hur personal kan användas går så mycket bättre.

Michael Björklund, säkerhetssamordnare Filipstad och Storfors kommuner:

– Jag är en person som vill satsa på förebyggande istället för att satsa på att komma undan konsekvenser. Då är det bättre att man har ett gemensamt avtal som är lika uppbyggt. Civilförsvarsförbundet har enorm kompetens inom till exempel elsäkerhet som vi kan utnyttja.

– Det är ett koncept som kan fungera bra tror jag. Vi kan genom det här samarbetet också diskutera problem och lösningar som kommer upp. Hur går det till, utvecklingen, och ge varandra tips, är grundtanken. Det är mycket positivt att vi fick till det här gemensamt.

Mats Johansson, säkerhetssamordnare i Karlskoga kommun:

– Vi kör ju två grupper på olika nivåer, båda grupperna fyller viktiga funktioner och den andra gruppen där man kan ställa lite högre krav är en intressant utveckling av FRG. Erfarenheten har visat att om det blir en större kris som drar ut på tiden så räcker inte resurserna till i kommunen. Vi behöver fler händer och fötter.

– Det är en trygghet att veta att resursen finns, men skönt att slippa ta i anspråk. I bästa fall drabbas vi inte av några kriser och de får inte göra någonting, men alla är så taggade och positiva.

Blekinge akutgrupp visar upp sina färdigheter. Från vänster David Eriksson, Mona Petersson och Agneta Persson. Lena Nilsson, praktikant i gruppen, får dagen till ära spela skadad. Tidigare distriktsordförande Peter Jeppsson, i bakgrunden, var konferencier.

Föreningsmässan ska få fler engagerade

Ett mer inkluderande samhälle är målet för föreningsmässan i Sölvesborg. Oddsen för att den kommer igen nästa år är höga.

☀️ Solen skiner vårvarmt, denna lördag i början av maj, när Civilförsvarsförbundet tillsammans med ett 65-tal föreningar anordnar en föreningsmessa och familjedag

Tindra Andersson gick Hitta Vilse-stigen. Här med Linda Tillander-Månsson, Ronneby.

i historisk miljö vid Slottslängorna på Slottsudden i Sölvesborg. Medverkande är föreningar med såväl civil som militär anknytning. Förra året genomfördes ett liknande arrangemang i Karlskrona men då av Länsstyrelsen i Blekinge. Civilförsvarsförbundets verksamhetsledare Åsa Hagelberg tillfrågades om att ta över stafettpippen. Hon tackade ja till att försöka arrangera något liknande i västra länet.

Social hållbarhet

Temat då liksom nu är "social hållbarhet" och att motverka det som ibland kallas social oro genom att få människor att engagera sig i föreningslivet.

Uppslutningen från föreningslivet är god men en grupp lyser med sin frånvaro, idrottsföreningarna.

– De har sina egna arrangemang men jag tycker de kunnat visa upp sina verksamheter för kommuninvånarna på föreningsmässan, säger Cajsa-Lena Jannesson, ordförande i Civilförsvarsförbundet Sölvesborg.

Trots detta skiner hon ikapp med solen. Det droppar in besökare i

en jämn ström och stämningen är god. Dessutom fick lokalföreningen på morgonen sin 400:e medlem, kommunalrådet Heléne Björklund. När Cajsa-Lena Jannesson tog över föreningen för fem år sedan hade den 23 medlemmar. Så det är bara framåt som gäller i Sölvesborg. Kanske har det underlättat att Cajsa-Lena har ett stort kontaktnät. Bland annat är hon gruppchef i Hemvärnet men har också gått på gatan i Sölvesborg (skämtet är hennes eget, hon har jobbat som fältarbetare mot missbruk bland ungdomar). Men Cajsa-Lena har heller inte varit rädd för att ta kontakt, "börja på kommunen" är hennes tips.

Kommunen positiv

– Sölvesborgs kommun är så positiv till att dra igång nya saker, berättar Cajsa-Lena. Hon tror att det finns möjligheter att föreningsmässan kan bli en återkommande årlig aktivitet. På programmet idag står uppvisning av Blekinge Akutgrupp liksom boxningsklubben, Sölvesborgsgymnasterna och Hemvär-

nets musikkår, bland annat. För barnen finns en Hitta Vilse-stig. Frivilliga Resursgruppen, FRG, finns på plats liksom en sjukvårdsutrustad bandvagn från Frivilliga Automobilkåren (FAK).

Stämningen på topp

Marie Eriksson representerar Korpen i Sölvesborg. Hon är kassör och ledare inom damfotbollen.

– Vi fick en inbjudan via brev och vi är alltid intresserade av att synas och få fler medlemmar, berättar hon, och sätter sin keps på en fotboll när bilden tas.

För mässbesökarna finns möjlighet att köpa hembakade bullar, saft och kaffe. Det sker inne i den gamla ladugårdslången från 1830-talet, helt återställd efter ett åsknedslag 2004 som tog med sig allt i lågorna utom de tjocka stenväggarna.

På Gustaf Holmbergs lott har fallit att stå ute på gårdsplanen och kränga korg med bröd, och det ser ut som om han aldrig gjort något annat. Dessutom hjussar han kunderna på många goa skratt. Gustaf har varit engagerad i Civilförsvarsförbundet sedan slutet av 1970-talet.

– Vi har så helvetes roligt i vår förening och alla ställer upp. Skoj och skämt är ledord, berättar Gustaf Holmberg.

Vad kan vara bättre än att göra en bra insats och samtidigt ha skoj? Det får bli avrundningen på denna berättelse från Sölvesborg. □

Text och foto: Anders J Andersson

Gustaf Holmberg kränger korg med bröd på löpande band. Till sin hjälp har han fru Ann-Christin Holmberg och barnbarnet Tindra Andersson (skymd på bilden).

Cajsa-Lena Jannesson tillsammans med sin man, Jan Jannesson, fotograf till yrket, som varit omöjlig att fånga på bild fram tills nu. Klick!

Bodil Andersson och Birgitta Karlsson hoppades på nya medlemmar till Trädgårdsföreningen.

Marie Eriksson från Korpen tog tillfället i akt att visa upp verksamheten på föreningsmässan.

Proposition om det moderna samhällets sårbarhet

Till stämman i oktober lägger förbundsstyrelsen fram en proposition om det moderna samhällets sårbarhet. Propositionen avslutas med krav på politiken.

🇪🇺 Propositionen tar upp följande områden:

- Begreppet generell krishanteringsförmåga.
- Olycksstatistik och skydd mot olyckor.
- Läget när det gäller försörjningsberedskap av livsmedel.

• Civilförsvarsförbundet och den enskilda människan.

• Krav på politiken. Kraven på politiken inbegriper bland annat att regering och riksdag definierar begreppet "samhällets generella krishanteringsförmåga", att politiker och myndigheter kommunicerar vad den enskildes ansvar är i händelse av civila krissituationer, att alla gymnasieelever får minst en utbildning i självskydd samt att alla medborgare får

kunskap i hushållsberedskap.

I propositionen framhålls också behovet av att politiker och myndigheter erkänner, uppmuntrar och stödjer frivilliga organisationers insatser före, under och efter en kris samt att i vissa fall tilldela frivilligorganisationen ett eget ansvarsområde för samhällets krisberedskap, till exempel självskyddsinformation i skolor och organisering av Frivilliga Resursgruppen, FRG. □

NYTT I KORTHET

Foto: Anders J Andersson

Malin Håkansson

Förstärkning på infoenheten

Malin Håkansson är ny webbansvarig i Civilförsvarsförbundet och tillika assistent åt generalsekreteraren. Malin kommer också att vara delaktig som reporter och redigerare för tidningen Civil. Malin vikarierar för Joel Sundberg som är tjänstledig och har återvänt till rötterna i Skellefteå för att studera systemvetenskap. Malin är 35 år, född i Svängsta utanför Karlshamn i Blekinge. Men flyttlasset gick inte därifrån till Stockholm utan från Luleå där hon varit verksam som journalist och webbredaktör på

Norrländska Socialdemokraten (NSD). Hon har tidigare även arbetat på bland annat Blekinge Läns Tidning (BLT), och Miljömagasinet. För ungefär tre år sedan publicerades en av hennes artiklar i Civil. Den handlade om länsförsäkringsbolaget i Karlshamn som satsade på att utbilda sin personal i hjärt-lungräddning med hjärtstartare. Malin tillträdde sin anställning i mitten av augusti. Hon kommer att jobba 80 procent på kommunikationsenheten och 20 procent i ledningsstaben. □

Foto: Anders J Andersson

Sandrella Habra

Ny säljare och koordinator

Sandrella Habra heter 29-åring-

en som tagit över en del av Ulrika Hammargårds arbetsuppgifter som projektkoordinator på Civilförsvarsförbundet. Ulrika är föräldraledig sedan september. Sandrella kommer främst att jobba med försäljning, marknadsföring och kundkontakt i stor utsträckning inom förbundets helägda dotterbolag Civil AB.

Sandrella är född i Libanon men har sedan fyra månaders ålder bott i Solna. Förutom att ha kört blodtransport har hon en bakgrund inom bland annat personalansvar, sälj, utbildning och rekrytering och kommer närmast från en utbildning till ekonomiassistent vid Hermods. Sandrella tillträdde sin tjänst i början av augusti. □

Nyinrättad tjänst på förbundskansliet

Yvonne Norrgård tillträdde en helt ny tjänst som verksamhetsutvecklare på Civilförsvarsförbundet i slutet av augusti. Yvonne jobbar just nu på att lära sig mer om organisationen och verksamheten. Yvonne bor i Solna med sina

två barn, fem och sju år gamla. I Stockholmsområdet har hon bott i 15 år. Yvonne är uppvuxen i Jeppo i svenskspråkiga Österbotten i Finland.

Tidigare har Yvonne jobbat med projektverksamhet, organisationsfrågor och utbildningar på Föreningen Norden.

Den utbildning hon har vilar på humanistisk grund, med fokus på språk, kommunikation och kultur samt marknadsföring. Den nya tjänsten ersätter tjänsten som utbildningskonsulent, som Harry Sepp hade fram till sin pensionering i somras. □

Yvonne Norrgård

Civilförsvarsförbundet
www.civil.se

Stöd Civilförsvarsförbundet Julkort 2013

Beställ julkort och stöd samtidigt Civilförsvarsförbundet. Korten säljs i jämna tiotal och kostar tio kronor/styck. Av den summan går nästan fyra kronor till förbundets insamlingskonto. Korten är dubbelviktiga och kuvert ingår. Insamlade medel används till utdelning av hjärtstartare genom vår kampanj Hjärta att hjälpa.

10 stycken 100 kr plus porto 20 kr = 120 kr
20 stycken 200 kr plus porto 30 kr = 230 kr
30 stycken 300 kr plus porto 40 kr = 340 kr
40 stycken 400 kr plus porto 40 kr = 440 kr
50 stycken 500 kr plus porto 40 kr = 540 kr

Sätt in pengarna på plusgiro 90 02 87-4 eller bankgiro 900-2874. Glöm inte att skriva hur många kort du beställer samt din adress + telefon.

Leverans påbörjas i slutet av oktober.

Har du frågor mejla till gava@civil.se eller ring 08-629 63 70.

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

